

Поема про повстанську пісню

Леонід Полтава

Головному Командирові Тарасові Чупринці — Романові Шухевичеві, воякам і старшинам Української Повстанської Армії

Засипає сріблом Карпати.

Поспішає сотня на чати.

Хай би й золото тут летіло —

Не до золота сотні діло!

Поспішає, та не сама:

Крок-за-кроком

Ярами

Ступає

Зима.

Все живе — в крижаній труні,

Навіть серць невидимі вогні...

А зима — мов у казці: на білім коні,

Закосичена, залелієна

Білим чадом, квітами білими

Щоб і кроку ступити не сміли ми!

До сукна прикипає тіло,

Не випрохуючи спокою.

І життя, що вже ледве тліло,

На прощання махає рукою:

І так легко нам розставатись

З двадцятьма молодими роками

Білий сніг, біла смерть...—

А як мати,

Доторкається ніжно руками...

Сивим сріблом завалює гори —

Сивим болем моєї країни.

Полонини, плаї, ізвори

Обертаються в павутину,

Вже й дуби — у осклілі ниті,

У ґравюри, різцем пориті...

Гори снігу спадають згори

І шепочуть: замри, умри.

Вже нема ні гори, ані споду,

Вже ти, брате, і небом обдертий.

Все умерло.

Лиш скаче негода
Білим вершником смерти.
Ми посивіли, хоч не сиві.
Ми поховані, хоч живі ще.
А довкола — північне диво
У сто пальців зловіщо свище,
І від холоду — чуєш, брате? —
Цокотять шпилями Карпати.
Як же, диво, тебе пережити?
Недожате лишилось жито,
Москалевих криниць забагато,
Щоб отак горілиць умирати!
— Пісню, пісню! — хрипить наказ.
І як вогник, що вже пригас,
Заблищала, гойднулася пісня незнана,
Пісня чиста і гостра, мов скло:
Від Мазепи Івана
Аж до Довбуша —
Все в ній було!..
А над нами снігами ревло —
Всього світу злетілося зло
На цю сотню, від холоду п'яну.
— Пісню, пісню!— хрипить наказ.
Ніби вогник, що майже згас,
Стрепенулась, засяяла пісня
(У труні кожній пісні тісно).
Виє сотня, а чи співає?
Вмерла сотня, чи оживає?
Ще не час, ще не час, мій брате,
Як не нам,—
То хоч пісні не час умирати!
І немов корогву ми її підняли
І, зібравши найкраще з безодні сторіч,
Ми із піснею-стягом уперто пішли
У шабашну, снігами прострочену ніч.
Ні один не пристав,
Ні один не упав,
Ні один,
Бо ніколи не гине УПА!
Ще сто років ревло і мело...
Ми прийшли у повстанське село.

І сказав командир:
— Подивіться,
Он за вашу нескорену пісню —
Інше сонце сьогодні у небі зійшло!
Може снили ми ним забагато,
Може надто молилася мати,
Може Божим привітом
(Хоч зуб-за-зуб!) —
Того ранку не сонце зійшло над світом
А Тризуб.
— Пісню, пісню! — хрипить наказ.
І співають мільйони нас.
Автоматом виписує мир
По чужих прапорах командир.
Наша сотня снігами йде,
І ніхто вже її не веде, —
Тільки пісня
Та в небі, на вістрях ялиць,
Сяє зірваний герб з командирських петлиць.
Наш Тризуб — наш заметений Зодіак —
Всенародньої радості знак.